

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

KANUN NUMARASI

: 5510

KABUL TARİHİ

: 31/5/2006

YAYIMLANDIĞI RESMÎ GAZETE

: TARİH: 16/6/2006 SAYI: 26200

YAYIMLANDIĞI DÜSTUR

: TERTİP: 5 CİLT: 45

AKADEMİK

MADDE 11

DR. ÖĞR. ÜYESİ FARUK
BARIŞ MUTLAY

İŞYERİ, İŞYERİNİN BİLDİRİLMESİ, DEVRİ, İNTİKALİ VE NAKLİ
MADDE 11- (1) İşyeri, sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir.

(2) İşyerinde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağılılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağılı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlar da işyerinden sayılır.

(3) İşveren, örneğı Kurumca hazırlanacak işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlüdür. (Değışik ikinci cümle: 15/2/2018-7099/18 md.) Şirket kuruluşunun ticaret sicili memurluklarına bildirilmesi halinde yapılan bu bildirim Kuruma yapılmış sayılır ve ilgililerce ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmez. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.

(4) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevilerinin değışmesi, birleşmesi veya diğeri bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini; adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması durumunda ise en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde, işyeri bildirgesi ile Kuruma bildirilmek zorundadır.

(5) İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi, sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya intikal etmesi halinde, işyerinin nakledildiği, yeni işverenin işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde, işyerinin miras yoluyla intikali halinde ise mirasçıları, ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, işyeri bildirgesini Kuruma vermekle yükümlüdür. İşyerinin aynı il sınırları içinde Kurumun diğer bir ünitesinin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, adres değişikliğinin yazı ile bildirilmesi yeterlidir. Bu işlerde çalışan sigortalıların, sigorta hak ve yükümlülükleri devam eder.

(6) Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişileri, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri, verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdürler. (Ek cümle: 15/2/2018-7099/18 md.) Bu bildirimlerden hangilerinin işyerinin bildirilmesi yerine geçeceği Kurumca belirlenir, belirlenenlerle ilgili ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmez.

(7) Bu maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca idarî para cezası uygulanır. İdarî para cezası uygulanması, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesine engel teşkil etmez.

(8) Alt işveren, asıl işverenin işyerinde çalıştırdığı sigortalıları, işverenle aralarında yaptıkları sözleşmenin ibrazı kaydıyla, Kurumdan alacağı özel bir numara ile asıl işverenin kayıtlı olduğu dosyadan bildirir.

(9) İşyeri bildirgesinin verilmemesi veya geç verilmesi, bu Kanunda belirtilen hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz. İşyeri bildirgesinin şekli ve içeriği ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İLGİLİ MEVZUAT Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği, Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Sigortalı ve İşyeri Bildirimlerinin Bazı Kurumlara Yapılması Gereken Bildirimler Yerine Geçmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, İşveren Uygulama Tebliği, 2020/20 sayılı İşveren İşlemleri Genelgesi

KAYNAKÇA

- Aslanköylü, R. (2009), Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi, 1. Bası, Yetkin, Ankara.
- Centel, T. (2021), *Türk Sosyal Güvenlik Hukuku*, 1. Bası, On iki Levha, İstanbul.
- Çelik, N.; Caniklioğlu, N.; Canbolat, T.; Özkaraca, E. (2023), *İş Hukuku Dersleri*, 36. Bası, Beta, İstanbul.
- Ekmekçi, Ö., Yiğit, E. (2023), *Bireysel İş Hukuku*, 5. Bası, On iki Levha, İstanbul.
- Güzel, A.; Okur, A. R.; Caniklioğlu, N. (2021), *Sosyal Güvenlik Hukuku*, 19. Bası, Beta, İstanbul.
- Mollamahmutoğlu, H.; Astarlı, M.; Ulaş, B. (2022), *İş Hukuku*, 7. Bası, Lykeion, Ankara.
- Narmanlıoğlu, Ü. (2014), *İş Hukuku Ferdi İş İlişkileri I*, 5. Bası, Beta, İstanbul.
- Sözer, A. N. (2023), *Türk Sosyal Sigortalar Hukuku*, 6. Bası, Beta, İstanbul.
- Süzek, S. (2022), *İş Hukuku*, 21. Bası, Beta, İstanbul.
- Tuncay, A. C.; Ekmekçi, Ö.; Gülver, E. (2023), *Sosyal Güvenlik Hukuku Dersleri*, 22. Bası, Beta, İstanbul.
- Uşan, F., Erdoğan, C. (2022), *İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku*, 3. Bası, Seçkin, Ankara.

İÇİNDEKİLER

- I. Düzenleme Konusu ve Düzenlemenin Amacı
- II. İşyeri Kavramı
 - A) Asıl İşyeri
 - B) İşyerinin Sınırları
- III. İşyerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirilmesi

AÇIKLAMA

I. DÜZENLEME KONUSU ve DÜZENLEMENİN AMACI

Hükmün ilk fıkrasında işyeri tanımlanmış ve ikinci fıkrasında işyerinin sınırları açıklanmıştır. Bu şekilde Kanunun yer bakımından uygulanma alanı hükme bağlanmıştır. İşyerinin tanımı ve sınırları Kanunun yer bakımından uygulanma alanının tespiti açısından gerekliyse de, konu özellikle m.13 hükmü açısından önem arz etmektedir. Bilindiği üzere 5510 sayılı Kanun m.13 hükmünde iş kazası sayılan hâller arasında “*Sigortalının işyerinde bulunduğu sırada meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen engelli hâle getiren olaydır*” düzenlemesine yer verilmiştir. Bu bakımdan işyerinin sınırlarının tespiti iş kazası sayılacak hâllerin belirlenmesini de sağla-

yacaktır. Maddede sadece işyeri tanımı yapılmamış, işyeri bildirgesinin Kuruma ibrazına ilişkin genel nitelikte bazı esaslara da yer verilmiştir. İşyeri bildirgesinin verilmesine ilişkin esasların maddede düzenlenmesiyle sigortalı çalıştırmaya başlamış işyerlerinin, bu işyerlerinin işveren ve işveren vekillerinin tespiti sağlanmak istenmiştir. Hükmün içeriği doğrultusunda madde, “İşyeri Tanımı” ve “İşyerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirilmesi” olmak üzere iki temel başlık altında değerlendirilmiştir.

II. İŞYERİ KAVRAMI

A) Asıl İşyeri

Hükümde işyeri kavramı, “*Sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir*” şeklinde tanımlanmıştır¹. Buna göre sigortalı istihdam edilmediği sürece herhangi bir fiziki birimin işyeri olarak nitelendirilmesi mümkün değildir². Ancak çalıştırılan sigortalı sayısı önemli değildir³. Esasen 5510 sayılı Kanundaki tanım, 4857 sayılı İş Kanunu⁴ m.2/I hükmünde yer alan tanıma da benzemektedir. Bilindiği üzere anılan hükümde “*İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddî olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir*” düzenlemesi bulunmaktadır⁵. 5510 sayılı Kanunda 4857 sayılı Kanundan farklı olarak işyerinin teknik amacına yer verilmemiştir. Farklı bir deyişle işyerinin mal ve hizmet üretme amacı öne çıkarılmamıştır.

B) İşyerinin Sınırları

İşyerinin sınırları “*İşyerinde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen işyerine bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlar da işyerinden sayılır*” şeklinde belirlenmiştir. Buna göre işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar işyerine dahil edilmiştir⁶. Bu yaklaşımla 4857 sayılı İş Kanunundaki anlayışın benimsenmeye çalışıldığı görülmektedir. Zira bilindiği üzere İŞK m.2/II ve III hükümlerinde “*İşverenin işyerinde ürettiği mal veya hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, mu-*

¹ Konuya ilişkin açıklamalar için bkz. Güzel ve diğ., 2021: 216 vd.; Tuncay ve diğ., 2023: 344 vd.; Sözer, 2023: 69 vd.; Centel, 2021: 171 vd.; Aslanköylü, 2009: 355 vd.

² Güzel ve diğ., 2021: 217; Tuncay ve diğ., 2023: 342; Aslanköylü, 2009: 361.

³ Tuncay ve diğ., 2023: 342.

⁴ RG S. 25134, T. 10.06.2003.

⁵ 4857 sayılı İş Kanunu açısından işyeri tanımına ilişkin açıklamalar için bkz. Süzek, 2022: 196 vd.; Çelik ve diğ., 2023: 140 vd.; Narmanlıoğlu, 2014: 135 vd.; Mollamahmutoğlu ve diğ., 2022: 241 vd.; Ekmekçi-Yiğit, 2023: 97 vd.; Uşan-Erdoğan, 2022: 66 vd.

⁶ Konuya ilişkin açıklamalar için bkz. Güzel ve diğ., 2021: 216 vd.; Tuncay ve diğ., 2023: 341 vd.; Sözer, 2023: 69-70; Centel, 2021: 171 vd.; Aslanköylü, 2009: 363 vd.

yene ve bakım, beden ve meslekî eğitim ve avlu gibi diğer eklentiler ve araçlar da işyerinden sayılır. İşyeri, işyerine bağlı yerler, eklentiler ve araçlar ile oluşturulan iş organizasyonu kapsamında bir bütündür” düzenlemelerine yer verilmiştir⁷.

5510 sayılı Kanunda ifade ettiğimiz şekilde, 4857 sayılı Kanunda olduğu gibi “işyerine bağlı yerler”, “araçlar” ve “eklentiler” kavramlarına yer verilmişse de, esas işin ayrıntısı veya tamamlayıcısı niteliğinde olan ve sigortalıları birbirine karışmayan işlerin ayrı ve bağımsız olarak yürütüldüğü yerler tek bir işyeri değil, bağımsız işyeri sayılmıştır⁸. Bu bakımdan özellikle “işyerine bağlı yer” yer kavramına değinilmiş olmasının sosyal güvelik hukuku bakımından isabet derecesi değerlendirilmelidir. Bilindiği üzere, bir yerin işyerine bağlı yer olarak nitelendirilebilmesi için amaçta birlik, yönetimde birlik ve hukuki birlik şeklinde kriterler aranmaktadır⁹. Söz konusu ölçütler doğrultusunda ulaşılabilecek sonuç iş hukuku bakımından önemlidir. Zira yapılan değerlendirme neticesinde tek bir işyerinin olup olmadığı veya ayrı işyerlerinin bulunup bulunmadığı belirlenerek bireysel ve toplu iş hukukundan doğan ilke ve esasların uygulanabilir olup olmadığı tespit edilir. Ancak sosyal güvenlik hukuku bakımından sigortalı çalıştırılan fiziki birimin Kuruma bildirilmesi önemlidir ve yeterlidir. Farklı bir deyişle sigortalı çalıştırılan bir fiziki birim, işyerine bağlı yer niteliğinde olsa da olmasa da işverence Kuruma bildirilecektir¹⁰. Yine söz konusu birimin işyerine bağlı yer olup olmamasından bağımsız olarak ilgili yerde ortaya çıkan bir zararlandırıcı olay 5510 sayılı Kanun m.13 hükmü doğrultusunda iş kazası sayılacaktır. Nitekim SSİY m.27/6’da “*Esas işin ayrıntısı veya tamamlayıcısı niteliğinde olan ve sigortalıları birbirine karışmayan işlerin ayrı ve bağımsız olarak yürütüldüğü yerler de bağımsız işyeri sayılır*” düzenlemesine yer verilmiştir. Dolayısıyla, aynı işverene ait olan işyerlerinin arasında amaç ve nitelik bakımından bir bağ olması ya da olmaması kural olarak sosyal güvenlik hukuku açısından önem arz etmez¹¹.

Araçların da işyerinden sayıldığı hükme bağlanmıştır. Aracın işyerinden sayılması tescil ve iş kazası açısından önemlidir. 2020/20 sayılı Genelgede de ifade edildiği üzere, bir yerden diğer yere karadan, denizden veya havadan, insan, hayvan veya eşya taşıyan motorlu veya motorsuz araçlar ile çekme, kazma, kaldırma, yükleme gibi işleri yapan müteharrik makinalar (dozer, grayder, ekskavatör, loder, traktör, vinç gibi) ve ilaçlama işi yapan araçlarda (ilaçlama uçakları) sigortalı çalıştırıldığı takdirde, söz konusu araçlar birer

⁷ Tuncay ve diğ., 2023: 243; Sözer, 2023: 69-70. Ayrıca bkz. bkz. Süzek, 2022: 196 vd.; Çelik ve diğ., 2023: 140 vd.; Narmanlıoğlu, 2014: 135 vd.; Mollamahmutoğlu ve diğ., 2022: 241 vd.

⁸ Tuncay ve diğ., 2023: 342.

⁹ Güzel ve diğ., 2021: 217; Sözer, 2023: 69-70; Süzek, 2022: 198 vd. Ayrıca bkz. Çelik ve diğ., 2023: 140 vd.; Narmanlıoğlu, 2014: 135 vd.; Mollamahmutoğlu ve diğ., 2022: 241 vd.

¹⁰ Centel, 2021: 171.

¹¹ Tuncay ve diğ., 2023: 342.

işyeri sayılırlar. Söz konusu araçların malikinin işveren olması gerekli değildir. Dolayısıyla işverenin kiraladığı bir servis aracı da işyeri sayılır¹². Araçlar dışında eklentiler de işyerine dahil edilmiştir. Madde metninden de anlaşılacağı üzere, eklentiler sınırlı bir biçimde sayılmamıştır. Bu nedenle işyeri ve işin görülmesi ile bağlantılı olan yerler işyerinin eklentisi kabul edilir¹³.

5510 sayılı Kanunda açıkça yer verilmesi gereken kavram “iş organizasyonu” olmalıydı. Zira iş sözleşmesinden doğan iş görme borcunun sadece bir fiziki birim içinde yerine getirilmediği ve özellikle atipik çalışma şekilleriyle bu durumun yaygınlaştığı dikkate alınırca, iş organizasyonu kavramının önemi daha iyi anlaşılır. Bu kavram özellikle m.13 hükmünün uygulama alanının belirlenmesini kolaylaştırır. İfade edelim ki, öğretilerde maddenin ilk fıkrasında yer alan “İşyeri, sigortalı sayılanların maddi olan ve olmayan unsurları ile birlikte işlerini yaptıkları yerlerdir” ifadelerinin ve iş organizasyonunu işaret ettiği belirtilmiştir¹⁴. Dolayısıyla, her ne kadar düzenlemede açıkça “iş organizasyonu” kavramına yer verilmemişse de, söz konusu ölçüt esas alınmalıdır. Bunun sonucu olarak ilaç mümessili, pazarlamacı, satış temsilcisi gibi kişiler açısından işyerinin fiziki sınırlarının dışında çalışma söz konusu olsa da, bu kişilerin fiziki işyeri yine işverenin asıl işyeri sayılmalıdır¹⁵.

III. İŞYERİNİN SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA BİLDİRİLMESİ

Hükümde sadece işyeri tanımı yapılmamış, işyerinin SGK'ya bildirilmesine ilişkin bazı esaslara da yer verilmiştir¹⁶. İşyeri bildirmesinin verilmesinin düzenlenmesiyle, sigortalı çalıştırmaya başlamış işyerlerinin, bu işyerlerinin işveren ve işveren vekillerinin tespiti sağlanmak istenmiştir¹⁷. İfade edelim ki, işyerinin bildirilmesine ilişkin maddedeki esaslar genel niteliktedir. Konuya ilişkin ayrıntılar için Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin özellikle 27., 28., 31., 32., 33. maddeleri, İşveren Uygulama Tebliğinin 8. maddesi ve 2020/20 sayılı İşveren İşlemleri Genelgesi dikkate alınmalıdır.

Maddenin üçüncü fıkrasında yer alan düzenleme uyarınca işverenler, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildirmesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte Kuruma vermekle yükümlüdür. Örneğin (A) gerçek kişi işvereni tarafından 11/10/2024 tarihinde sigortalı çalıştırılmaya başlatılacak işyerine ilişkin işyeri bildirmesi en geç 11/10/2024 tarihine kadar ve söz konusu tarih

¹² Tuncay ve diğ., 2023: 343.

¹³ Güzel ve diğ., 2021: 217-218.

¹⁴ Güzel ve diğ., 2021: 217. Ayrıca m.11 hükmüne göre (aynı yönetim altında) sigortalıların işlerini yaptıkları her yer de işyeri sayıldığından, “iş organizasyonu” kavramının 5510 sayılı Kanun açısından da dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir, bkz. Tuncay ve diğ., 2023: 341.

¹⁵ Tuncay ve diğ., 2023: 341.

¹⁶ Konuya ilişkin açıklamalar için bkz. Güzel ve diğ., 2021: 241 vd.; Tuncay ve diğ., 2023, 214 vd.; Sözer, 2023: 128 vd.

¹⁷ Centel, 2021: 170.

dahil olmak üzere Kuruma ibraz edilmelidir. Aynı kamu kurum ve kuruluşunda, Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamına giren sigortalıların çalıştırılması halinde, (a) bendi kapsamına giren sigortalılar için ayrı, (c) bendi kapsamına giren sigortalılar için ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri dosyası tescil edilmelidir (SSİY m.27/17). Aynı işverenin, birden fazla işyeri kurması hâlinde de her işyeri için ayrı işyeri bildirgesi düzenlenir (SSİY m.27/2). Şirketler açısından ise söz konusu yükümlülük üçüncü fıkra hükmü ile ticaret sicili memurlukları için kabul edilmiştir. İşyeri tescilinin yapılabilmesi için ticaret sicil müdürlüklerine yapılan şirket kuruluşu başvurularında ibraz edilen bilgiler, Ticaret Sicil Müdürlüklerince Kuruma aktarılmalıdır. Bu durumda şirketlerce ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmez.

İşyeri bildirgesinin Kuruma verileceği hâller yukarıda sayılanlarla sınırlı tutulmamıştır. Bunun yanında maddenin beşinci fıkrası gereği, işyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi, sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya intikal etmesi halinde, işyerinin nakledildiği, yeni işverenin işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde, işyerinin miras yoluyla intikali halinde ise mirasçıları, ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, işyeri bildirgesini Kuruma vermekle yükümlüdür. Aynı işverenin, birden fazla işyerini devir alması yahut birden fazla işyerinin kendisine intikal etmesi halinde her işyeri için ayrı işyeri bildirgesi düzenlenir (SSİY m.27/II). İfade edelim ki, işyerinin aynı il sınırları içinde Kurumun diğer bir ünitesinin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, adres değişikliğinin yazı ile bildirilmesi yeterlidir. Başka bir deyişle, yeni işyeri bildirgesi verilmesi gerekmez.

Görüldüğü üzere, işyerinin başka bir ile taşınması, işyerinin devri ve işverenin ölümü nedeniyle işyerinin mirasçılara intikal ettiği hallerde de işyeri bildirgesi verilecektir. Söz konusu durumlar açısından hükümde her ne kadar süre kabul edilmişse de, sayılan olguların gerçekleştiği tarihin (mirasçılara intikal tarihi hariç olmak üzere) Kurumca kesin olarak tespit edilebilmesi son derece güçtür. Bu noktada beyanın esas alınacağı düşünüldüğünde, işlemin süresi içinde yapılmadığı sonucuna ulaşmak -ayrıca bir araştırma yapılmadığı sürece- mümkün olmaz. 2020/20 sayılı Genelgede, devir işleminin ticaret sicil gazetesinde yayımlanmaksızın sözleşme ile yapılması halinde sözleşme tarihini, devir işleminin ticaret sicil gazetesinde yayımlanması halinde ilan tarihini, takip eden günden itibaren sürenin başlayacağı belirtilmiştir.

Taşınma tarihlerinin gerçeğe uygun biçimde belirlenebilmesi bir yana, somut olayda özellikle işyeri devrinin bulunup bulunmadığının tespiti ayrıca zordur. Nitekim işyeri devrinin olup olmadığı bireysel iş hukukuna ilişkin uygulamayı meşgul eden önemli hukuki sorunlardandır. Ne var ki, işyeri devrinden ne anlaşılması gerektiği 2020/20 sayılı Genelgede açıklanmaya çalışılmışsa da, konunun Genelge ile düzenlenmesi ayrıca eleştiriye muhtaçtır. Sosyal güvenlik hukukuna ilişkin her konu bakımından olmasa da işyeri bildirgesinin

verilmesi açısından, işyerinin el değiştirdiği durumlara ilişkin işyeri devrinin varlığını kabul etmek uygulamaya ilişkin pratiklik sağlayabilir.

Devir, taşınma, intikal vb. durumların ve bunların gerçekleştiği tarihin belirlenmesinden sonra işyeri bildirgesinin ibraz edilebileceği azami süre kesin olarak tespit edilebilir. Örneğin Antalya ilinde faaliyet gösteren işyerinin İstanbul iline 11/10/2024 tarihi itibarıyla nakledilmesi halinde, söz konusu nakil işlemine ilişkin işyeri bildirgesi ilgili işyerinin İstanbul'da nakledildiği yeri içine alan sosyal güvenlik merkezine nakil tarihini takip eden 10 gün içinde gönderilecektir. Buna göre 21/10/2024 tarihi dahil olmak üzere, işyeri bildirgesi ibraz edilebilecektir.

İşyeri bildirgesinin ne zaman verilmesi gerektiği kadar ne şekilde Kuruma ibraz edileceği de önemlidir. İşverenler, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 27. maddesinin birinci fıkrası gereğince, örneği Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin ekinde (Ek-6) bulunan işyeri bildirgesini Kuruma elektronik ortamda göndermekle zorludurlar. Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı çalıştırılan işyerlerinin tescilinde, işyeri bildirgesi yeterli olup elektronik ortamda temin edilebilenler hariç olmak üzere eki belgeler ihtiyaç olması hâlinde ünitece istenir (SSİY m.29/1). İşyeri bildirgesinin düzenlenmesi sırasında ilgili sosyal güvenlik merkezinin hatalı seçilmesi halinde ve/veya bilgilerin yanlış girilmesi halinde bunların ne şekilde ve hangi sürede düzeltilebileceğine ilişkin esaslara 2020/20 sayılı Genelgede açıklık getirilmiştir. Ayrıca Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 29. maddesinde işyeri bildirgesi ile birlikte verilecek diğer belgeler belirtilmiştir. Yönetmeliğin 29. maddesine göre verilmesi zorunlu olan belgeler ile ihtiyaç olması halinde talep edilecek diğer belgelerin işyeri bildirgesinin gönderildiği Kurum ünitesine posta yoluyla gönderilmesi veya elden ibraz edilebilmesi mümkündür. İlgili belgeler sistem üzerinden elektronik ortamda da eklenebilecektir.

29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini; adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması durumunda ise en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde, işyeri bildirgesi ile Kuruma bildirilmek zorundadır. Hükümde sayılan durumlarda ticaret sicilindeki kayıtların değişmesini gerektiren işlem söz konusu olduğundan bu gibi durumlarda işveren ve işverene esas olan vergi kimlik numarası da değişmektedir (2020/20 sayılı Genelge). Dolayısıyla hükümde sayılan durumların gerçekleşmesinden sonra bahsi geçen süre içerisinde Kuruma işyeri bildirgesi gönderilir. Adi ortaklık açısından da ortaklığa yeni ortak alınması durumunda işyerinin işlem gördüğü Kurumun ilgili ünitesine işyeri bildirgesi gönderilecektir. Şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya bir şirketin diğer bir şirkete katılması ya da adi şirketlerde yeni ortak alınması veya adi ortaklığın gerçek kişiye dönüşmesi hallerinde yeni işyeri dosyası tescil edilmeyecektir. Sadece mevcut

dosya üzerinden değişiklikler işlenmek suretiyle işlemler devam ettirilecektir.

Hükümde kamu kurum ve kuruluşları ile valiliklerin bildirim üzerine tescile ilişkin esaslara da yer verilmiştir. Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 11. maddesinin altıncı fıkrasında 7099 sayılı Kanunla değişiklik yapılmıştır. Söz konusu değişiklik ile Kuruma verilen yetki doğrultusunda; valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerince verilen yapı ruhsatlarına istinaden doğrudan işyeri tescili yapılması mümkün kılınmıştır. Alt işverenin işyerinin bildirilmesine ilişkin esasa da hükümde yer verilmiştir. Buna göre, alt işverenler, asıl işverenin işyerinde çalıştırdığı sigortalıları, işverenle aralarında yaptıkları sözleşmenin ibrazı kaydıyla, Kurumdan alacağı özel bir numara ile asıl işverenin kayıtlı olduğu dosyadan bildirirler. Konuya ilişkin detaylara ayrıca SSİY m.31 hükmünde yer verilmiştir.

